

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

WERSJA OSTATECZNA
A6-0176/2006

10.5.2006

SPRAWOZDANIE

w sprawie stanu gotowości i planu reagowania w sytuacji wystąpienia
pandemii grypy we Wspólnocie Europejskiej
(2006/2062(INI))

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego
i Bezpieczeństwa Żywności

Sprawozdawca: Adamos Adamou

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	11
PROCEDURA	14

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie stanu gotowości i planu reagowania w sytuacji wystąpienia pandemii grypy we Wspólnocie Europejskiej (2006/2062(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie stanu gotowości i planu reagowania w sytuacji wystąpienia pandemii grypy we Wspólnocie Europejskiej (COM(2005)0607),
  - uwzględniając komunikat Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie wzmocnienia koordynacji w zakresie ogólnego planowania gotowości na wypadek sytuacji zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie UE (COM(2005)0605),
  - uwzględniając art. 152 traktatu określający zadania Wspólnoty z zakresu zdrowia publicznego,
  - uwzględniając własną rezolucję z dnia 25 października 2005 r. w sprawie strategii przeciwko pandemii grypy¹,
  - uwzględniając międzynarodową konferencję w sprawie ptasiej i ludzkiej grypy zorganizowaną w Pekinie w dniach 17 i 18 stycznia 2006 r., a także deklarację wydaną w ramach tejże konferencji;
  - uwzględniając światowy plan gotowości na wypadek zagrożenia grypą (dokument WHO/CDS/CSR/GIP/2005.5),
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A6-0176/2006),
- A. mając na uwadze, że rozwój wypadków związany ze wzrastającą liczbą przypadków ptasiej grypy i ofiar w ludziach w Azji, Afryce oraz w krajach europejskich powoduje rosnące zaniepokojenie, a także konieczność zwalczania choroby u jej źródeł i wspomoczenia w potrzebie państw znajdujących się w grupie ryzyka;
- B. mając na uwadze, że głównymi kwestiami omawianymi w ramach komunikatów w sprawie stanu gotowości i wzmocnienia koordynacji w zakresie ogólnego planowania gotowości są koordynowane przez Komisję przygotowania i testy związane z planami

---

¹ Teksty przyjęte, 26.1.2005, P6_TA(2005)0406.

krajowymi, nadzór i sieć współpracy laboratoriów krajowych umożliwiającą szybką identyfikację szczepów pandemicznych, sprawne zarządzanie w sytuacjach epidemicznych oraz zapewniane we właściwym czasie doradztwo, wczesne powiadamianie o przypadkach zakażeń, zapewnienie wsparcia oraz koordynacja informacji napływających z państw członkowskich, a także odpowiednie i właściwe czasowo dostawy szczepionek oraz leków przeciwwirusowych;

- C. mając na uwadze, że przygotowanie planów krajowych powinno zmierzać do:
- zapewnienia niezbędnej koordynacji pomiędzy państwami członkowskimi,
  - zapobiegania panice wśród ludności,
  - zwalczania czarnego rynku, który powstałby w przypadku rzeczywistych zagrożeń,
  - określenia miejsc, które należy w pierwszej kolejności odizolować,
  - przygotowania listy grup ludności, które należy w pierwszej kolejności zaszczepić,
  - zapewnienia dystrybucji wszelkich produktów potrzebnych do zwalczania epidemii,
- D. mając na uwadze, że nadzór związany z przypadkami infekcji grypowych u zwierząt, w szczególności wśród populacji ptaków, jest kwestią niezwykle istotną i stanowi wymóg prawa wspólnotowego;
- E. mając na uwadze, że do czasu powstania właściwych szczepionek leki przeciwwirusowe stanowią główny filar ochrony i interwencji medycznej;
- F. mając na uwadze, że Unia Europejska musi udzielić logistycznej i finansowej pomocy w celu opracowania szczepionek;
- G. mając na uwadze konieczność usprawnienia komunikacji z i pomiędzy instytucjami krajowymi odpowiedzialnymi za ochronę zdrowia publicznego, ocenę ryzyka oraz monitoring;
- H. mając na uwadze, że istotne jest wzmocnienie świadomości społecznej poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych, a także podjęcie w odnośnych sektorach dodatkowych reform i złagodzenie skutków społeczno-gospodarczych związanych z najuboższymi osobami i gospodarstwami domowymi;
- I. mając na uwadze, że komunikaty przekazywane społeczeństwu muszą być zgodne z aktualnym stanem wiedzy medycznej, a zalecenia przeciwepidemiczne kierowane do ogółu ludności naukowo uzasadnione, powszechnie zrozumiałe i wykonalne,
- J. mając na uwadze, że od roku 2003 znaczna liczba zakażonego w różnych częściach świata drobiu zdechła lub została wybita, co podważyło opłacalność handlowej produkcji drobiu, a w szczególności zasoby małych i średnich gospodarstw zwierzęcych;
- K. mając na uwadze, że jakiegokolwiek rodzaj pandemii mógłby dotknąć państw członkowskich na różne sposoby;

- L. mając na uwadze, że ptasia grypa jest problemem globalnym, i należy się nim zająć w ścisłej współpracy ze Światową Organizacją Zdrowia,
- M. mając na uwadze, że postanowienia z zakresu długoterminowego partnerstwa strategicznego oraz adekwatnego finansowego i technicznego wsparcia krajów rozwijających się, a w szczególności krajów najmniej rozwiniętych, dotkniętych epidemią lub znajdujących się w grupie ryzyka, stanowić będą krok niezbędny dla zapewnienia kontroli nad ogólnoswiatowym zagrożeniem dla finansów, handlu i bezpieczeństwa płynącym z rozprzestrzeniania się ptasiej grypy,
1. z zadowoleniem przyjmuje wyżej wymienione komunikaty Komisji w sprawie stanu gotowości i planu reagowania w sytuacji wystąpienia pandemii grypy we Wspólnocie Europejskiej oraz w sprawie wzmocnienia koordynacji w zakresie ogólnego planowania gotowości na wypadek sytuacji zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie UE, a także oceny krajowych planów walki z pandemią grypy przeprowadzane obecnie przez Europejskie Centrum Zapobiegania Chorobom (ECDC), Komisję Europejską oraz Światową Organizację Zdrowia (region europejski);
  2. podkreśla, że jednym z najważniejszych aspektów związanych z problemem możliwości pojawienia się pandemii ptasiej grypy u ludzi jest dysponowanie właściwą, naukowo sprawdzoną informacją na temat leków, szczepionek i odporności naturalnej na tę chorobę jak też wiarygodnymi danymi epidemiologicznymi;
  3. z zadowoleniem przyjmuje prace ECDC nakierowane na kwestie identyfikacji, oceny i zapewnienia informacji z zakresu zagrożeń związanych z rozprzestrzenianiem się grypy, a także zobowiązanie ośrodka do wsparcia państw członkowskich i Komisji Europejskiej w działaniach prewencyjnych w celu uniknięcia pandemii; podkreśla, że dla działań prowadzonych przez ECDC winny zostać zabezpieczone wystarczające środki;
  4. podkreśla, że Komisja Europejska winna odgrywać rolę koordynatora wszelkich działań państw członkowskich związanych z planowaniem gotowości do stawienia czoła pandemii w Unii Europejskiej, a także iż winna ona wzmocnić zdolność ECDC do określenia kluczowych środków niezbędnych w przypadku wybuchu pandemii;
  5. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia istotnych obserwacji, sprawozdań i dochodzeń przeprowadzonych w terenie przez Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) i do zapewnienia, że państwa członkowskie o niewystarczających planach walki z pandemią, uzupełnią i uaktualnią swe plany, ponieważ rodzaj zagrożenia wymaga pełnego przygotowania wszystkich państw członkowskich;
  6. uważa, że w przypadku pandemii grypy na terenie Unii Europejskiej lub państw ościennych, Komisja powinna być w stanie w ciągu 24 godzin podjąć kroki nadzwyczajne, takie jak kwarantanna i środki dezynfekcji lotnisk w przypadku lotów z niektórych regionów oraz ograniczenia w podróży;
  7. wyraża przekonanie, że istnieje potrzeba silnego zaangażowania politycznego w państwach członkowskich w przygotowywania do stanu gotowości, zwiększenia nakładów finansowych i liczby prac badawczych, rozwiązania złożonych kwestii

prawnych i etycznych, a także wypracowania wspólnych rozwiązań i współpracy transgranicznej;

8. uważa, że należy przygotować plan działań instytucji europejskich na wypadek uniemożliwienia przez restrykcje w podróżach odbywania spotkań międzynarodowych, takich jak posiedzenia Rady i Parlamentu;
9. podkreśla konieczność podjęcia szybkich i zdecydowanych działań zmierzających do kontroli ptasiej grypy i tym samym uniknięcia epidemii wśród ludzi, koncentrując się w pierwszej kolejności na zdrowiu zwierząt jako głównym źródle zagrożenia; podkreśla również konieczność podjęcia istotnych kroków przygotowawczych, z pełnym oszacowaniem ilości miejsc w szpitalach na szczeblu państw członkowskich włącznie, na wypadek możliwej epidemii wśród ludzi, aby – w przypadku jej wystąpienia – dysponować środkami kontroli epidemii; jest zdania, że należy poświęcić szczególną uwagę dalszemu rozwojowi możliwości produkcji w państwach członkowskich i na płaszczyźnie europejskiej szczepionek na wypadek pandemii oraz leków przeciwwirusowych i rozwojowi infrastruktury sektorów ochrony zdrowia zwierząt i ludzi; jest zdania, że w związku z tym Unia Europejska powinna udzielić logistycznej i finansowej pomocy w celu opracowania szczepionek;
10. podkreśla, że ćwiczenia symulacyjne na wypadek pandemii są niezbędne w celu sprawdzenia wydajności planów walki z zagrożeniem poszczególnych państw członkowskich oraz że ćwiczenia te – również w przypadku niewystąpienia pandemii – winny odbywać się regularnie w ramach działań zapobiegawczych; podkreśla, że wyniki tychże ćwiczeń oraz wnioski z nich wyciągnięte stanowiąc będą istotny wkład w poprawę jakości odnośnych planów oraz ich interoperacyjności;
11. podkreśla, że zakres wspomnianych ćwiczeń symulacyjnych winien zostać rozszerzony na regiony peryferyjne oraz wiejskie;
12. uznaje za konieczne opracowanie i wprowadzenie w życie szczegółowych scenariuszy ochrony dzieci i młodzieży przed wirusem ptasiej grypy A (H5N1),
13. podkreśla potrzebę usprawnienia systemów nadzoru, wczesnego ostrzegania i szybkiego reagowania oraz analizy danych i prac epidemiologicznych z zakresu chorób zwierzęcych i ludzkich, co pozwoli na wczesne wykrywanie oraz identyfikowanie zakażeń zwierzęcych i ludzkich, a także na szybkie wdrożenie właściwych środków zapobiegawczych;
14. podkreśla, że w tym samym czasie konieczne jest przeprowadzenie sprawnej oceny bezpośredniego wpływu ptasiej grypy na kwestie społeczno-gospodarcze oraz analizy środków kompensacyjnych i zagadnień ściśle z nimi związanych;
15. z zadowoleniem przyjmuje pełne zobowiązanie państw członkowskich, Komisji Europejskiej i ECDC do przejrzystości działań oraz wymiany informacji, a także podkreśla wagę bezzwłocznej wymiany informacji z zakresu próbek biologicznych pobranych od zwierząt i osób w przypadkach podejrzanego bądź potwierzonego zakażenia, czego celem jest ułatwienie organizacji właściwego i szerokiego zakresu przygotowań i reakcji; wzywa do zacieśnienia współpracy pomiędzy laboratoriami

referencyjnymi w celu przyspieszenia identyfikacji wirusów i stałego monitorowania wszelkich możliwych mutacji;

16. wzywa Komisję Europejską, ECDC oraz państwa członkowskie do wdrożenia systemu stałej wymiany informacji pomiędzy nimi a krajami dotkniętymi przypadkami zakażeń, a tym samym do współdziałania w określaniu najlepszych praktyk;
17. zauważa, że w oparciu o przykład ECDC strategie komunikacyjne na poziomie krajowym i wspólnotowym winny zostać ulepszone i obejmować publikację regularnych sprawozdań na stronach internetowych, wykorzystanie krótkich wiadomości tekstowych SMS, a także udostępnianie odnośnych informacji w portalach o ograniczonym dostępie otwartych dla grup zawodowych i mediów;
18. podkreśla jednakże, że państwa członkowskie winny dokonać analizy najdogodniejszych sposobów komunikacji z obywatelami, umożliwiających udostępnienie informacji ogółowi populacji, w tym także ludziom starszym, młodzieży, analfabetom i osobom nieposiadającym dostępu do nowoczesnych środków przekazu;
19. podkreśla znaczenie edukacji i poprawnej informacji w sytuacjach kryzysowych, która powinna obejmować nie tylko stosowanie się do zasad higieny, lecz także dziedziny, jak mobilność, transport i zatrudnienie;
20. wzywa do przekazywania wiarygodnych informacji na temat zagrożenia pandemią przez europejski system nadzoru;
21. jest zdania, że potencjalnym rozwiązaniem umożliwiającym usprawnienie komunikacji z instytucjami krajowymi odpowiedzialnymi za ochronę zdrowia publicznego jest rozwinięcie operowanego przez ECDC systemu wczesnego ostrzegania i reagowania mającego na celu koordynację analizy ryzyka i monitoringu;
22. podkreśla, że wystarczające środki finansowe winny zostać udostępnione przez Komisję Europejską oraz państwa członkowskie w celu zapewnienia ludności informacji dokładniejszych oraz bardziej zrozumiałych i konkretnych, a tym samym zwiększenia świadomości społecznej;
23. wzywa do zawiązania właściwie ustrukturyzowanej i interdyscyplinarnej współpracy pomiędzy ekspertami specjalizującymi się w dziedzinach zdrowia ludzi i zwierząt, specjalistami z zakresu wirusologii, epidemiologii, patologii i rolnictwa oraz ekspertami w dziedzinie komunikacji i przekładania odkryć naukowych na praktyczne ich zastosowanie w skali globalnej; sugeruje w związku z tym ustanowienie koordynowanej przez Komisję europejskiej grupy roboczej ds. grypy z udziałem Parlamentu Europejskiego, obejmującej na poziomie europejskim wszystkie wspomniane powyżej zakresy wiedzy; podkreśla, że grupa ta winna współpracować z przedstawicielami europejskiego przemysłu produkcji szczepionek i leków przeciwwirusowych;
24. wzywa do natychmiastowego powołania europejskich programów badawczych i rozwojowych mających za zadanie szybsze opracowanie bardziej skutecznych leków przeciwwirusowych, antybiotyków i szczepionek;

25. podkreśla, że przygotowywanie i ocena krajowych planów gotowości na zagrożenie pandemiczne winny mieć charakter wielosektorowy oraz angażować wszystkie właściwe ministerstwa i zainteresowane strony; podkreśla znaczenie zamówienia szczepionek na zapas;
26. zwraca uwagę władz europejskich i władz państw członkowskich, że stosowna jest konsolidacja zapasów antybiotyków potrzebnych do leczenia powikłań związanych z grypą;
27. podkreśla, że istniejąca i współfinansowana przez Wspólną sieć nadzoru (europejski system nadzoru nad grypą, EISS) zapewnia właściwe podstawy do podjęcia kroków najważniejszych, lecz winna zostać rozwinięta i korzystać z dodatkowego wsparcia; wsparcie takie winno również zostać udzielone sieci laboratoriów prowadzących we Wspólnocie prace nad szczepami grypy;
28. podkreśla, że planowanie zaopatrzenia i użytkowania szczepionek jest w większości państw niedopracowane, w związku z czym winny zostać podjęte dodatkowe kroki mające na celu jego rozwinięcie zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia, poprzez upoważnienie Komisji Europejskiej do zamówienia szczepionek i przygotowania odpowiednich zapasów wspólnotowych;
29. wzywa Komisję Europejską do nawiązania kontaktu z wytwórcami szczepionek w celu przeprowadzenia oceny postępu dokonanej z myślą o zwiększeniu zdolności produkcyjnych, a także zarysowania równowagi podaży w sytuacjach kryzysowych oraz wspólnego z państwami członkowskimi określenia kwestii odpowiedzialności i ustanowienia europejskiego mechanizmu sprawiedliwej dystrybucji odnośnych szczepionek bez uszczerbku dla zobowiązań umownych podjętych przez państwa członkowskie;
30. uważa, że Komisja powinna podjąć kroki zmierzające do zapewnienia dostatecznych zapasów leków przeciwwirusowych i szczepionek dla osób narażonych na kontakt z wirusem w przypadku wybuchu choroby w jednym lub większej liczbie państw członkowskich;
31. podkreśla rolę Europejskiej Agencji ds. Leków (EMA) w określaniu poziomu zastosowania i efektywności szczepionek przeciwwirusowych i pandemicznych, a także w wykrywaniu i prowadzeniu prac nad wszelkimi skutkami ubocznymi oraz informacjami o oporach w zażywaniu leku; w związku z tym wzywa do wczesnego ustanowienia procedury 'pozwolenia warunkowego' przewidzianego w art. 17 pkt 7 rozporządzenia 726/2004 (WE);
32. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia zamówień sezonowych szczepionek przeciw grypie zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia oraz do udzielenia pomocy przemysłowi farmaceutycznemu w zwiększeniu mocy produkcyjnych szczepionek przeciw grypie w celu sprostania znacznemu zwiększeniu zapotrzebowania, które wywołałaby pandemia grypy;
33. wzywa Unię Europejską do podjęcia niezbędnych kroków w celu zgromadzenia odpowiednich zapasów leków przeciwwirusowych i ustanowienia obowiązkowego

systemu licencyjnego z przedsiębiorstwami produkującymi leki przeciwwirusowe w celu zapewnienia masowej produkcji tych leków; wzywa kraje do przygotowania leków przeciwwirusowych w ilości wystarczającej dla ewentualnego leczenia 25 do 30% ludności.

34. podkreśla, że pełne, dokładne i praktyczne wdrożenie uregulowań krajowych transponujących dyrektywy wspólnotowe z zakresu zdrowia i bezpieczeństwa pracy ma żywotne znaczenie dla zapewnienia właściwej ochrony pracowników, szczególnie tych znajdujących się w grupie wysokiego ryzyka; podkreśla, że pracodawcy zobowiązani są do wykonywania obowiązków nałożonych na nich w ramach uregulowań wspólnotowych (m.in. zapobieganie ryzyku, ocena ryzyka, działania prewencyjne, środki ochronne), zgodnie z postanowieniami dyrektywy 2000/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy;
35. podkreśla, że zobowiązania polityczne i naukowe winny zostać przełożone na zapewnienie zasobów ludzkich i finansowych oraz wsparcie badań i rozwoju w celu opracowania nowych, szybkich metod produkcji leków przeciwwirusowych i szczepionek, potrafiących sprostać zwiększonemu zapotrzebowaniu podczas pandemii, w szczególności w celu zwalczania nowych odmian wirusów;
36. z zadowoleniem przyjmuje projekt rozporządzenia ustanawiającego Fundusz Solidarności (COM(2005)0108), a w szczególności jego zapisy dotyczące sytuacji kryzysowych związanych ze zdrowiem publicznym oraz środków przewidzianych w celu ochrony populacji przed zbliżającym się zagrożeniem tego typu, w tym także udziału w kosztach zakupu szczepionek i dostaw produktów medycznych, sprzętu oraz infrastruktury;
37. podkreśla, że odpowiednie środki finansowe winny zostać zapewnione w ramach 7. programu ramowego z zakresu badań w celu wsparcia projektów związanych z różnorodnymi aspektami pandemii grypy oraz innego rodzaju epidemii, w tym wspólnych badań z firmami farmaceutycznymi nad szczepionkami opartymi na komórkach i DNA;
38. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji Europejskiej do przekazania krajom trzecim kwoty w wysokości 80 milionów euro przeznaczonej na zwalczanie grypy, a także wyasygnowanie w ramach 6. programu ramowego kwoty 20 milionów euro na rzecz funduszy badawczych, co stanowi łączną sumę 100 milionów euro;
39. w związku ze zobowiązaniami podjętymi na konferencji w Pekinie wzywa Komisję do prac nad bardziej spójnymi ramami międzynarodowymi, wykraczającymi poza zarządzanie sytuacją kryzysową, i zajmującymi się zagadnieniem budowy lepszej infrastruktury zdrowia zwierząt w krajach rozwijających się oraz wzmożeniem badań naukowych nad produktami służącymi zdrowiu zwierząt, które mogą znaleźć zastosowanie w krajach rozwiniętych jak też rozwijających się;
40. wzywa Komisję do rozważenia sposobów utrzymania w przypadku pandemii sprawnego działania istotnych usług, takich jak rynki, banki, szpitale i inne;
41. podkreśla, że w kontekście współpracy z krajami Azji i Afryki dotkniętymi obecnie wirusem ptasiej grypy należy zapewnić odpowiednie środki finansowe mające na celu

usprawnienie nadzoru i zdolności kontrolnych;

42. wzywa Komisję do przedkładania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w regularnych odstępach czasu, tak długo, jak długo istnieje ryzyko pandemii, sprawozdań o sytuacji epidemiologicznej pandemii ptasiej grypy, postępach naukowych w zakresie leków i szczepionek oraz o stopniu przygotowania Unii i państw członkowskich;
43. podkreśla, że istnieją uzasadnione przesłanki do zapewnienia przez Unię Europejską pomocy technicznej, naukowej i gospodarczej na rzecz krajów dotkniętych już obecnością wirusa, a w szczególności do przyczynienia się do zwiększenia ogólnej świadomości społecznej, a także wypracowania wspieranego przez organizacje międzynarodowe i regionalne oraz rządy państwowe ogólnego planu działań, koordynowanego na poziomie międzynarodowym, regionalnym, lokalnym i krajowym oraz zawierającego odnośny schemat i harmonogram prac;
44. wzywa Komisję i państwa członkowskie do bliskiej współpracy z państwami ościennymi i europejskim oddziałem Światowej Organizacji Zdrowia w celu zapewnienia pełnego rozwoju i skutecznego wdrożenia systemów monitoringu i działań w przypadku zagrożeń w państwach sąsiednich;
45. wzywa Unię Europejską do podjęcia starań w ramach organizacji międzynarodowych o przyznanie WHO prawdziwych uprawnień dochodzeniowych i monitoringowych w zakresie epizootii i pandemii we wszystkich krajach świata;
46. upoważnia swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie UE, Komisji Europejskiej, państwom członkowskim i Światowej Organizacji Zdrowia.

UZASADNIENIE

WPROWADZENIE

Ilość przypadków pojawienia się wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) wśród populacji drobiu domowego zwiększała się od końca lat dziewięćdziesiątych, a obecnie wirus ten dotknął zarówno Europę, jak i inne kontynenty. Istnieją dwa główne źródła zagrożenia dla zdrowia człowieka, tj. bezpośrednie zarażenie wirusem lub też – potencjalnie – pojawienie się nowego szczepu grypy typu A. Biorąc pod uwagę ilość osób narażonych na kontakt z wirusem w Azji należy stwierdzić, że jak dotąd odnotowano stosunkowo niewiele przypadków zakażenia HPAI.

Ogólny wpływ epizootii HPAI na zdrowie ludzkie był mały i do roku 1997 pozostawał praktycznie niezauważony. Infekcje miały charakter miejscowy i zazwyczaj samoograniczający. Sytuacja uległa zmianie wraz z pojawieniem się w Azji szczególnego typu A/H5N1 i stwierdzeniem wysokiej umieralności osób zakażonych w czasie epidemii HPAI A/H5N1 w Hong Kongu w roku 1997. Schemat ten powtarzał się każdorazowo wraz z przemieszczaniem się epizootii drobiu domowego w Azji Południowo-Wschodniej. Wśród 140 zgłoszonych azjatyckich przypadków zachorowań ludzi umieralność kształtowała się w latach 2004-2005 na poziomie około 50%. Infekcje asymptomatyczne zdają się występować rzadko i wskazywać na niski stopień przekazywalności A/H5N1 do gatunku ludzkiego, nawet w przypadku osób bezpośrednio narażonych na niebezpieczeństwo. Ponadto jak dotąd nie stwierdzono przypadków właściwego zakażenia wewnątrzgatunkowego.

Zakażenie wirusem odnotowane zostało dotychczas także wśród populacji ptaków w kilku krajach europejskich (Rumunia, Kazachstan, Ukraina, Chorwacja i Turcja), kilku państwach członkowskich UE (Włochy, Austria, Niemcy, Grecja, Francja oraz okupowana część Republiki Cypryjskiej) i w Afryce, a zasięg występowania nadal się rozszerza. Bezpośrednie zagrożenie zdrowia ludności europejskiej wirusem A/H5N1 jest bardzo małe, lecz nie zerowe. Ryzyko związane jest prawie wyłącznie z określonymi grupami osób (tj. osobami pozostającymi w bliskim kontakcie z zainfekowanym drobiem domowym). Według Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób ECDC w przypadku braku kontaktu z ptactwem domowym lub dzikim jakiegokolwiek ryzyko jest praktycznie wykluczone.

KOMENTARZ SPRAWOZDAWCY

Sprawozdawca podkreśla, że w odniesieniu do ptasiej grypy i pandemii grypy istnieje znaczne zaniepokojenie wśród ludności, a wiele osób i organów władzy myli obecność wirusa A/H5N1 w Europie z nadejściem pandemii. W związku z powyższym podkreśla on konieczność usprawnienia strategii komunikacyjnych na poziomie krajowym i wspólnotowym oraz dokonania przez państwa członkowskie analizy najlepszych sposobów komunikowania z obywatelami, umożliwiających przekazanie informacji ogółowi populacji.

Komisja Europejska winna odgrywać kluczową rolę w koordynowaniu prac państw członkowskich i ECDC. Komunikaty KE w sprawie stanu gotowości i planu reagowania w sytuacji wystąpienia pandemii grypy we Wspólnocie Europejskiej (COM(2005)0607) oraz w

sprawie wzmocnienia koordynacji w zakresie ogólnego planowania gotowości na wypadek sytuacji zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie UE (COM(2005)0605) winny być interpretowane i postrzegane w kontekście różnorodnych wytycznych i porad w sprawie, a także planów krajowych. Trzy główne punkty odniesienia to:

- 1) zalecenia WTO oraz komunikaty i regulacje UE;
- 2) informacja techniczna oraz doradztwo w rodzaju praktykowanego na stronach internetowych ECDC i WTO (np. porady dla podróżujących zamieszczone w portalu ECDC);
- 3) plany i doradztwo krajowe.

Komunikat w sprawie stanu gotowości w sytuacji wystąpienia pandemii grypy

W rozumieniu Komisji Europejskiej system wczesnego ostrzegania i reakcji EWRS pozostaje głównym środkiem komunikacji. Doświadczenia związane z rozwojem zespołu ostrej ciężkiej niewydolności oddechowej SARS, a także dwa ogólnowspólnotowe ćwiczenia, z których jedno dotyczyło sytuacji pandemii grypy, wskazują, że istnieje konieczność usprawnienia mechanizmów komunikacji z instytucjami krajowymi odpowiedzialnymi za ochronę zdrowia publicznego, ocenę ryzyka oraz monitoring. Ewentualnym rozwiązaniem może być rozwinięcie nowego filaru EWRS, obsługiwanego przez ECDC i odpowiedzialnego za koordynację oceny ryzyka i działań monitoringowych. Rozwiązanie takie pozwoliłoby na zapewnienie komunikowania informacji z zakresu pojawiających się zagrożeń dla zdrowia pomiędzy ECDC a wspomnianymi instytucjami krajowymi. Mimo to jednak państwa członkowskie zobligowane byłyby nadal do przedstawiania podjętych kroków za pomocą mechanizmu KE takiego jak EWRS na etapie poprzedzającym wdrożenie środków kontrolnych. W sytuacjach kryzysowych obecny mechanizm nie jest przyjazny dla osób z niego korzystających. Dalsze szkolenie użytkowników spowoduje pewną poprawę sytuacji, ale we wspomnianych okolicznościach nowe mechanizmy staną się najprawdopodobniej niezbędne dla zapewnienia właściwej komunikacji.

Wielosektorowemu planowaniu na poziomie krajowym nie poświęcono osobnej sekcji, jedyna wzmianka w sprawie zamieszczona została we wnioskach, a obecnie winna być traktowana jako kwestia szczególnej wagi. Więcej uwagi należy poświęcić sposobowi, w jaki następujące wydarzenia i podejmowane działania wpływać będą na inne kraje (np. zamknięcie granic).

Niejasna jest także rola EMEA. Jednym z najistotniejszych zadań w sytuacji pandemii będzie szybkie określenie sposobu użycia i efektywności leków przeciwwirusowych, a w następnej kolejności szczepionki pandemicznej. Konieczne jest także wykrywanie i badanie przypadków skutków ubocznych oraz odmowy przyjmowania leków. Istnieją przesłanki, by sądzić, że aktualne tempo prowadzenia tego typu badań rejestrowane we Wspólnocie okaże się stanowczo zbyt wolne. W związku z powyższym ważne jest określenie organu odpowiedzialnego, co umożliwi przeprowadzenie prac przygotowawczych, sporządzenie protokołów oraz ich przyjęcie.

Sprawozdawca wskazuje na fakt, że planowanie nabywania oraz wykorzystywania szczepionek jest w większości państw niedopracowane i istnieje konieczność jego ulepszenia.

Równie ważne jest upoważnienie Komisji Europejskiej do zgromadzenia zapasów wspólnotowych. Komisji zaleca się także nawiązanie kontaktu z producentami szczepionek w celu dokonania oceny postępów poczynionych w pracach nad zwiększeniem zdolności produkcyjnej i równowagą podaży w przypadku wystąpienia pandemii.

Sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż odpowiednie środki finansowe przeznaczone zostały na międzynarodową współpracę z dotkniętymi obecnie przypadkami zaistnienia ptasiej grypy krajami Azji i Afryki, nakierowaną na usprawnienie nadzoru i możliwości kontrolnych. Unia Europejska winna jednakże zapewnić tym państwom także pomoc o charakterze technicznym, naukowym i gospodarczym, a w szczególności przyczynić się do zwiększania poziomu ogólnej świadomości społecznej oraz wypracowania całościowego planu zarządzania, koordynowanego na poziomie międzynarodowym, regionalnym, lokalnym i krajowym oraz zawierającego odnośny schemat i harmonogram działań

Komunikat w sprawie ogólnego planowania gotowości

Niejasność w ramach tego dokumentu związana jest z włączaniem specjalistów w zakres prac związanych z konkretnymi przypadkami kryzysowymi w sposób pozwalający na podparcie analiz i odnośnych działań faktami. Sytuacje kryzysowe z przeszłości (biały proszek w roku 2001 i SARS w roku 2003) wskazują, iż specjaliści są jednocześnie proszeni o doradztwo na poziomie lokalnym, krajowym i wspólnotowym. Sprawozdawca oczekuje, że tworzenie eksperckich grup zarządczych nie sprawdzi się w praktyce, ponieważ eksperci są najbardziej potrzebni na poziomie krajowym. Alternatywą mógłby stać się mechanizm dodatkowego inwestowania w dziedziny „deficytowe”, wsparty zapewnieniem współpracy specjalistów ogólnych w ramach agencji takich jak ECDC.

PROCEDURA

Tytuł	Stan gotowości i plan reagowania w sytuacji wystąpienia pandemii grypy we Wspólnocie Europejskiej		
Numer procedury	2006/2062(INI)		
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia wydania zgody na posiedzeniu	ENVI 16.3.2006		
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	LIBE 16.3.2006		
Opinia niewydana Data wydania decyzji	LIBE 19.4.2006		
Ścisła współpraca Data ogłoszenia na posiedzeniu			
Sprawozdawca(y) Data powołania	Adamos Adamou 29.11.2005		
Poprzedni sprawozdawca(y)			
Rozpatrzenie w komisji	21.3.2006	21.3.2006	0.0.0000
Data przyjęcia	4.5.2006		
Wynik głosowania końcowego	za:	42	
	przeciw:	0	
	wstrzymujących się:	2	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Adamos Adamou, Liam Aylward, Irena Belohorská, Johannes Blokland, John Bowis, Frederika Brepoels, Chris Davies, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Jillian Evans, Karl-Heinz Florenz, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Gyula Hegyi, Marie Anne Isler Béguin, Dan Jørgensen, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Holger Kraemer, Urszula Krupa, Peter Liese, Jules Maaten, Linda McAvan, Riitta Myller, Miroslav Ouzký, Frédérique Ries, Guido Sacconi, Carl Schlyter, Richard Seiber, María Sornosa Martínez, Antonios Trakatellis, Thomas Ulmer, Åsa Westlund		
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	María del Pilar Ayuso González, Sergio Berlato, Philip Bushill-Matthews, Milan Gaľa, Erna Hennicot-Schoepges, Miroslav Mikolášik, Bart Staes, Glenis Willmott		
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Elisabeth Jeggle		
Data złożenia	10.5.2006		
Uwagi (dane dostępne tylko w jednym języku)	...		